

Október 31-én befejeződik a szezonális vihar-előrejelző és viharjelző szolgáltatás a Balatonon a Velencei-tavon és a Tisza-tónál

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) a szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól szóló, a 10/2010. (III. 31.) IRM rendelettel módosított 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet alapján április 1-től október 31-ig a balatoni és a velencei-tavi viharjelzések meteorológiai kiszolgálására vihar - előrejelző szolgálatot üzemeltet.

A Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság tájékoztatása alapján 119 esetben 320 fürdőző, vagy hajózó személyt mentettek ki a vízből. 2012. január 1. és október 30. között 6 ember fulladt a Balatonba (2011-ben összesen 10 halálos áldozat volt). Egyetlen olyan halálos kimenetelű vízi baleset sem történt, amely elmaradt, vagy későn kiadott viharjelzés következménye lett volna. Erős vihart, azaz 90 km/ó sebességet is elérő, vagy meghaladó szelet 14 napon regisztrált a Balaton partján üzemelő 10 automata mérőműszer valamelyike. A Katasztrófavédelem fényjelző állomásai már három tavunknál üzemeltek, a Balaton és a Velencei-tó mellett a Tisza-tavon is egész szezonban volt meteorológiai biztosítás. Az idén először viharjelzési szempontból a Balaton három területre lett osztva, a Keszthely-Badacsony közötti nyugati, a Badacsony-Tihany közötti középső és a Tihanytól keletre eső keleti medencére. A Balaton nyugati medencéjében 2143, a középső medencében 2076, a keleti medencében 2125, a Velencei-tónál 1512, a Tisza-tónál 1214 órán át volt érvényben valamilyen fokozatú viharjelzés hosszabb – rövidebb ideig. A fenntartási értékek a keleti medencében a tavalyi értékekkel szinte egyezők lettek, míg másutt csökkentek. Így 2011-ben a "nagy" nyugati medencében 135 órával volt hosszabb a fenntartási idő mint a keleti medencében, idén ez a különbség a három medencére bontással csak 18 óra lett. A középső medencében pedig még a keletinél is rövidebb ideig működtek a viharjelző lámpák. A viharjelzések fenntartási ideje részben a több medencére történt bontás, részben pedig az időjárás következtében a középső medencében a tavalyi értékekhez képest mintegy 9 százalékkal csökkent.

A 2012. évi viharjelzési szezon időjárásának főbb jellemzői

2012-ben **az erős viharok** (90 km/ó, vagy azt meghaladó szélesebesség) száma most is magas, összesen 14 lett (tavaly 13 volt) a viharjelzési szezon 7 hónapja alatt. Augusztus kivételével minden hónapban legalább egyszer, de májusban 4, júliusban és októberben pedig 3 napon fordult elő erős vihar a Balatonnál.

A **szélesebességben** a mért legmagasabb érték az idén októberben fordult elő. Hetedikén egy hidegfront átvonulása alkalmával a vihar Balatonöszödnél tetőzött elérve a 118 km/h sebességet. Alig volt gyengébb a következő két mért szélmaximum; a júliusi viharok közül a Balatonmáriafürdőnél elért 115 km/h (július 29), a májusiak közül a balatonfüredi 111 km/h (május 12) volt a legnagyobb. A havi átlagos szélesebesség júniusban lett alacsonyabb a sokévi átlagnál, míg az augusztus és az október átlagosan széles volt, a többi hónapban pedig az átlagosnál valamivel szélesebben alakult az időjárás. A rendkívüli csapadékszegény évben a legtöbb zivatar júliusban fordult elő. Számuk ebben a hónapban több volt az átlagosnál és a hat hónapban összesen előfordult zivataroknak több mint a harmadát tették ki. A szezonban júliusban volt a legtöbb kiadott viharjelzés, mely nagyjából a zivataroknak köszönhető.

Megtapasztalhattuk, hogy az idei szezon is az átlagosnál melegebbekhez tartozott. Az első hat hónap összesített átlaghőmérséklete 1,5-2,5 fokkal haladta meg a hasonló időszakok sokéves átlagát. Siófokon 7, Keszthelyen 10 napon volt 35 fokot is elérő kánikula, míg a csapadékos 2010-es évben

a Balatonnál egyetlen ilyen nap sem volt. A hosszú meleg nyárra jellemző volt, hogy már áprilisban és szeptemberben is 1-2 napon elérte a hőmérséklet a 30 fokot és összességében a szezonban Siófokon 42, Keszthelyen 47 ilyen nap adódott. (Az elmúlt 50 évben ezzel összemérhető értékek csak a még melegebb 2003-as nyári idényben adódtak: Siófokon 43 – Keszthelyen 49 nap. Összehasonlításképpen: az 1980-tól 2010-ig eltelt évekből számolva átlagosan Siófokon 16, Keszthelyen 19 napon érte el, vagy haladta meg a hőmérséklet a 30 fokot.) A legmelegebb nap 2012-ben Siófokon július elsején volt, amikor 38,2 fokra emelkedett a hőmérséklet, Keszthelyen pedig augusztus 22-én, itt ekkor 37,4 fokra tetőzött a kánikula.

Az áprilistól szeptemberig terjedő hat hónapban a Balatonnál is folytatódott az **átlagosnál jóval szárazabb idő**. A hat havi csapadékösszeg mindössze a sokévi átlag kétharmadát ($66 \pm 2\%$) érte el; a tó nyugati és keleti területei egyaránt szárazak voltak. (Összehasonlításképpen, 2011-ben a sokévi átlagnak a tó nyugati területein 56, a keleti területein 62%-a hullott). Egyedül májusban esett a sokévi területi átlagot meghaladó mennyiségű csapadék a Balaton térségében (átlagosan 110%). A következő viszonylag csapadékosabb hónap a július volt, amikor a havi csapadékösszeg az átlagos 80-90%-át érte el. Közben júniusban a keleti medence térségében már csak a sokévi átlag fele hullott. A nyár végén, augusztusban pedig igazi szárazság köszöntött be. Ebben a hónapban mindössze néhány napon esett csapadék és egy állomás kivételével havi összegben legfeljebb 5-6 mm-t mértek. Siófokon például július végétől szeptemberre áthúzódóan a majd másfél hónap alatt esett összesen 5,5 mm-nyi csapadék! A csapadékhiány és az átlagosnál melegebb idő következtében a Balaton vízszintje az április elsejei már akkor is alacsony 82 centiméterről október 16-ra 44 cm-rel csökkent.

A Balatonra kiadott másodfokú viharjelzések fenntartási ideje a teljes időszaknak, a keleti medencében a 14,2, középső medencében 14,2, a nyugati medencében a 15,7 a Velencei-tónál a 8,7 százaléka terjedt ki. Az idén először 7 hónapig biztosítottuk a Tisza-tónál is a vihar előrejelzési - viharjelzési szolgáltatást. Az összesítések szerint 2012-ben itt volt szükség a legrövidebb ideig a másodfokú viharjelzések fenntartására, ez a teljes szezon kb. 5,6 százalékára terjedt ki.

A 2012-es szezonban (április-október) kiadott balatoni viharjelzések statisztikája

2012. Balaton medencék		a kiadott viharjelzések száma db.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen:	IV.-X. db.
Nyugati	I. fok db		20	14	21	24	19	15	7		120
	II. fok db		8	17	11	29	9	11	6		91
Középső	I. fok db		22	16	19	28	20	12	11		128
	II. fok db		8	19	10	29	7	8	7		88
Keleti	I. fok db		22	13	22	32	19	11	11		130
	II. fok db		10	20	10	33	6	9	7		95

2012. Balaton medencék		fenntartott órák száma	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen:	IV.-X. óra.
Nyugati	I. fok óra		223,7	210,0	159,4	279,5	171,4	185,1	106,5		1335,6
	II. fok óra		106,0	160,0	89,2	162,3	69,0	144,8	76,5		807,8
Középső	I. fok óra		239,5	229,5	166,0	287,2	135,0	188,6	99,9		1345,7
	II. fok óra		100,0	146,4	95,7	133,3	72,3	116,0	66,5		730,2
Keleti	I. fok óra		240,0	218,7	192,3	291,5	145,0	183,4	123,0		1393,9
	II. fok óra		103,7	158,8	101,0	125,8	66,5	117,5	58,4		731,7

A vihar-előrejelzésről és viharjelzésről szóló tömegtájékoztatás

Az időjárási tájékoztatások, előrejelzések és viharjelzések a közszolgálati rádió, valamint az Internet (www.met.hu) közvetítésével kerültek nyilvánosságra. Részletes tájékoztatást a 06 90-603-423, elő- és utószezonban éjjel a 06 90-603-421 emeldíjas telefonszámokon lehetett szerezni.

A viharjelzések és a balatoni időjárási előrejelzések az OMSZ Siófoki Viharelőrejelző Observatóriumában készültek és operatív módon jutottak el a Balatoni Vízügyi Rendőrkapitánysághoz, a Vízügyi Balatoni Szakszolgálatához és további megrendelőkhöz, így például a Balatoni Hajózási Részvénytársasághoz. A nagyobb vitorlásversenyek, illetve tömegrendezvények meteorológiai biztosítása ugyancsak az Observatóriumból történt.

A viharjelzésen kívüli (november 1-től március 31-ig) időszakban időjárási tájékoztatás a 06 90-603-421 emeldíjas telefonszámon kérhető! A hívás díja 381 Ft/perc, melyben az áfa mértéke 27%.

További információ:

Országos Meteorológiai Szolgálat
Siófoki Viharelőrejelző Observatórium
 8600 Siófok, Vitorlás u. 17.
 Tel.: 06 84-310-466
 Honlap: www.met.hu